LIVI/7859/00.03.02/2017

8.11.2017

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Liikennevirasto lausunto hallituksen esityksestä 145/2017 liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi

Rautatieliikenne

Esityksen mukaan pätevyysvaatimukset ja terveydentilaa koskevat vaatimukset tulevat rautatieliikenteessä jatkossa lainsäädöstasolla koskemaan vain veturinkuljettajia (II osa, 7 luku). Voimassa olevassa ns. kelpoisuuslaissa (1664/2010) on säädetty EU-sääntelyä kattavammin tehtävistä, joissa tulee täyttää terveydentilavaatimukset ja pätevyysvaatimukset.

Liikennevirasto pitää sinänsä hyvänä esitykseen sisältyvää norminpurkutavoitetta. Esityksessä on tuotu esille turvallisuuskulttuuriin sitoutumisen tärkeys liikenteen toimijoiden keskuudessa. Tätä työtä on kaikkien syytä pyrkiä edistämään. Liikennevirasto katsoo kuitenkin, että edelleen ainakin liikenteenohjaustehtävässä on kyse tehtävästä, jossa pätevyys- ja terveydentilavaatimusten osalta olisi vielä syytä harkita säätämistä lain tasolla. Automatisaation edetessä liikenteenohjaajan tehtävässä on kyse vaikuttavuudeltaan hyvin samankaltaisesta tehtävästä kuin veturinkuljettajan tehtävä. Asian merkitys korostuu, mikäli liikenteenohjaus suunnitellusti yhtiöitetään 1.1.2019 lukien.

Esityksessä on yleisperusteluosassa muun ohella todettu edellä sanotun muutoksen tarkoittavan sitä, että 'muita rautatiejärjestelmässä suoritettavia turvallisuuden kannalta olennaisia tehtäviä hallinnoitaisiin jatkossa rautatieliikenteen harjoittajien ja rataverkon haltijoiden turvallisuusjohtamisjärjestelmillä eikä niistä enää säädettäisi lailla'. Näin yleiselle tasolle jäävä kirjaus voi aiheuttaa tulkintaongelmia. Tarkoittaako tämä muutostarpeita turvallisuusjohtamisjärjestelmiin ja miltä säädöspohjalta muutokset arvioidaan? Esitys jättää tulkinnan varaan ulottuuko tai pitääkö vaatimusten keventämisen ulottua niihin terveydentilaa ja pätevyyksiä koskeviin vaatimuksiin, joita Liikennevirasto tällä hetkellä asettaa esimerkiksi ratatyöstä vastaaville. Mahdollista on myös se, että Liikenneviraston ja palveluntuottajien turvallisuusjohtamisjärjestelmien vaatimukset poikkeavat toisistaan. Kuten esityksessä on todettukin, eri toimijoiden osaamistason mahdollinen eriytyminen voi johtaa riskeihin.

Johtaja Laura Kuistio

Liikennevirasto
PL 33, 00521 Helsinki
Opastinsilta 12 A, 00520 Helsinki
Puhelin 020 637 373
Faksi 020 637 3700
etunimi.sukunimi@liikennevirasto.fi
kirjaamo@liikennevirasto.fi
www.liikennevirasto.fi